

Wtorek, 11 września 2018 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2018)0323

Wpływ polityki spójności UE w Irlandii Północnej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wpływu polityki spójności UE w Irlandii Północnej (2017/2225(INI))

(2019/C 433/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wpływ polityki spójności UE w Irlandii Północnej,
  - uwzględniając postanowienia porozumienia wielkopiątkowego z 1998 r.,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu, a także art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy oraz załącznik 3 do tej decyzji,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0240/2018),
- A. mając na uwadze, że polityka spójności UE w Irlandii Północnej jest realizowana za pomocą różnych instrumentów, w tym Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, programu PEACE dla Irlandii Północnej i Regionu Granicznego Irlandii oraz programu współpracy transgranicznej INTERREG;
- B. mając na uwadze, że Irlandia Północna jest regionem czerpiącym ogromne korzyści z polityki spójności UE; mając na uwadze, że z wielkim zadowoleniem przyjęto zobowiązanie do przyszłego finansowania zawarte w sporządzonym przez Komisję projekcie wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027;
- C. mając na uwadze, że oprócz bardziej ogólnych środków polityki spójności Irlandia Północna korzystała w szczególności ze specjalnych programów transgranicznych oraz programów wspierających kontakty między społecznościami i wzajemne relacje społeczności, w tym programu PEACE;
- D. mając na uwadze, że polityka spójności UE, szczególnie za pośrednictwem programu PEACE, zdecydowanie przyczyniła się do procesu pokojowego w Irlandii Północnej, wspiera porozumienie wielkopiątkowe, a także nadal wspiera pojednanie między społecznościami;
- E. mając na uwadze, że po utworzeniu pierwszego programu PEACE w 1995 r. na podwójny cel wspierania spójności między społecznościami zaangażowanymi w konflikt w Irlandii Północnej oraz granicznymi hrabstwami Irlandii, a także stabilności gospodarczej i społecznej wydatkowano kwotę ponad 1,5 mld EUR;
- F. mając na uwadze, że sukces finansowania w ramach polityki spójności UE wynika częściowo z faktu, iż jest ono postrzegane jako „środki neutralne”, tj. niepowiązane bezpośrednio z interesami żadnej społeczności;

Wtorek, 11 września 2018 r.

1. podkreśla ważny i pozytywny wkład zapewniany przez politykę spójności UE w Irlandii Północnej, szczególnie pod względem wsparcia odbudowy najbardziej potrzebujących obszarów miejskich i wiejskich, przeciwdziałania zmianie klimatu oraz tworzenia kontaktów między społecznościami i kontaktów transgranicznych w kontekście procesu pokojowego; zauważa w szczególności, że pomoc na rzecz najbardziej potrzebujących obszarów miejskich i wiejskich często przyjmuje formę wsparcia na rzecz nowego rozwoju gospodarczego, który promuje gospodarkę opartą na wiedzy, np. w ramach parków naukowych w Belfaście i Derry/Londonderry;
2. podkreśla, że ponad 1 mld EUR w ramach pomocy finansowej UE zostanie przeznaczony na rozwój gospodarczy i społeczny w Irlandii Północnej i sąsiadujących regionach w bieżącym okresie finansowania, z czego 230 mln EUR zostanie przeznaczonych na program PEACE dla Irlandii Północnej (z łącznym budżetem wynoszącym prawie 270 mln EUR), a 240 mln EUR na program INTER-REG V-A dla Irlandii Północnej, Irlandii i Szkocji (z łącznym budżetem w wysokości 280 mln EUR);
3. uważa, że specjalne programy UE dla Irlandii Północnej, zwłaszcza program PEACE, mają kluczowe znaczenie dla podtrzymania procesu pokojowego, gdyż sprzyjają pojednaniu, a także kontaktom między społecznościami i wzajemnym relacjom społeczności oraz kontaktom transgranicznym; zauważa, że ośrodki społeczne i wspólne usługi na poziomie obejmującym różne społeczności i transgranicznym mają w tym względzie szczególne znaczenie;
4. z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy, których dokonano w Irlandii Północnej w ramach programu PEACE, i docenia wysiłki wszystkich stron tego procesu;
5. dostrzega, że środki budowania zaufania między społecznościami i we wzajemnych relacjach społecznych oraz środki pokojowego współistnienia, takie jak wspólne przestrzenie i sieci wsparcia, odegrały kluczową rolę w procesie pokojowym, gdyż dzięki wspólnym przestrzeniom społeczności w Irlandii Północnej mogą prowadzić wspólne działania jako jedna społeczność oraz rozwijać wzajemne zaufanie i szacunek, co pomaga w likwidacji podziałów;
6. podkreśla znaczenie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i podejścia oddolnego, które zachęca wszystkie społeczności do przejmowania odpowiedzialności za projekty, a w konsekwencji przyspiesza proces pokojowy;
7. zauważa przywiązanie wszystkich zainteresowanych stron w Irlandii Północnej do zapewnienia ciągłości celów polityki spójności UE w regionie; podkreśla w związku z tym znaczenie skoordynowanego wielopoziomowego sprawowania rządów i zasady partnerstwa;
8. jest jednak zdania, że trzeba uczynić więcej, aby zwiększyć ogólną świadomość i widoczność wpływu i niezbędności finansowania UE w Irlandii Północnej, w szczególności przez informowanie opinii publicznej o wpływie projektów finansowanych przez UE na proces pokojowy i rozwój gospodarczy regionu;
9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że systemy zarządzania i kontroli w tych regionach funkcjonują prawidłowo oraz że pomoc finansowa UE jest dzięki temu skutecznie wykorzystywana; podkreśla jednak, że poza zachowaniem zgodności, przy ocenie skuteczności programu PEACE należy zawsze brać pod uwagę jego podstawowe cele;
10. z zastrzeżeniem toczących się negocjacji między UE a Zjednoczonym Królestwem, uważa, że kluczowe jest, by Irlandia Północna mogła uczestniczyć po 2020 r. w niektórych programach specjalnych UE, takich jak program PEACE oraz program INTER-REG V-A dla Irlandii Północnej, Irlandii i Szkocji, gdyż zdecydowanie sprzyjałoby to rozwojowi gospodarczemu i społecznemu, szczególnie na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, na obszarach wiejskich i na obszarach przygranicznych, przez zmniejszenie istniejących nierówności; apeluje ponadto, by w kontekście WRF na okres po 2020 r. wykorzystano wszelkie odpowiednie instrumenty finansowe, aby umożliwić dalszą realizację celów polityki spójności;
11. z zastrzeżeniem toczących się negocjacji między UE a Zjednoczonym Królestwem, uważa, że po 2020 r. należy kontynuować wsparcie UE na rzecz współpracy terytorialnej, zwłaszcza w odniesieniu do projektów transgranicznych i dotyczących kontaktów między społecznościami, z uwagi na osiągnięcia specjalnych unijnych programów spójności na rzecz Irlandii Północnej, a mianowicie programu PEACE i programów INTERREG, które są szczególnie istotne dla stabilności regionu; obawia się, że zakończenie tych programów zagroziłoby działaniom w zakresie budowania zaufania na poziomie transgranicznym oraz między społecznościami i we wzajemnych relacjach społeczności, a w konsekwencji procesowi pokojowemu;

Wtorek, 11 września 2018 r.

12. zaznacza, że 85 % środków finansowych na programy PEACE i INTERREG pochodzi z UE; uważa w związku z tym, że ważne jest, by UE nadal docierała do społeczności w Irlandii Północnej po 2020 r. i odgrywała aktywną rolę w administrowaniu dostępnym finansowaniem UE na rzecz spójności oraz kontaktów między społecznościami i wzajemnych relacji społeczności w Irlandii Północnej, a w ten sposób pomagała im w pokonywaniu podziałów społecznych; w tym kontekście uważa, że po 2020 r. należy utrzymać finansowanie na wystarczającym poziomie; zaznacza, że jest to ważne dla umożliwienia dalszych działań na rzecz pokoju;
  13. wzywa Komisję do promowania doświadczeń zdobytych przez Irlandię Północną w dziedzinie finansowania spójności, zwłaszcza w ramach programu PEACE, jako przykładu, w jaki sposób UE podchodzi do konfliktów między społecznościami i podziałów społecznych; podkreśla w związku z tym, że proces pojednania w Irlandii Północnej stanowi pozytywny przykład dla innych obszarów w UE, które doświadczyły konfliktu;
  14. zaznacza, że dobre praktyki związane z finansowaniem spójności i programem PEACE należy traktować jako unijny wzorzec i propagować, aby przezwyciężyć nieufność między społecznościami pozostającymi w konflikcie i doprowadzić do trwałego pokoju w innych częściach Europy, a nawet świata;
  15. uważa, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie ludności Irlandii Północnej, a w szczególności osobom młodym, ciągłego dostępu do wymian gospodarczych, społecznych i kulturalnych w całej Europie, szczególnie do programu Erasmus+;
  16. zwraca uwagę, że we wniosku dotyczącym WRF na lata 2021–2027 Komisja zamierza zaproponować kontynuację programów PEACE i INTERREG; ponadto zwraca uwagę na stanowisko negocjacyjne Zjednoczonego Królestwa z kwietnia 2018 r. w sprawie przyszłej polityki spójności, w którym Zjednoczone Królestwo wyraziło wolę rozważenia – we współpracy z rządem Irlandii Północnej, rządem Irlandii oraz UE – wprowadzenia programu potencjalnie zastępującego programy PEACE IV oraz INTERREG V-A w okresie po 2020 r., a zarazem podjęło się wypełnienia swoich zobowiązań na rzecz programów PEACE i INTERREG w obecnych WRF;
  17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, Zgromadzeniu i rządowi Irlandii Północnej oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich i ich regionów.
-